

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

Ο Μάνος Χατζιδάκις γεννήθηκε στην [Ξάνθη](#), γιος του δικηγόρου Γεωργίου Χατζιδάκι, από τον Μύρθιο Αγίου Βασιλείου Ρεθύμνου ^[εκκρεμεί παραπομπή] και της Αλίκης Αρβανιτίδου. Σύμφωνα με τον ίδιο κληρονόμησε από τη μητέρα του «όλους τους γρίφους που από παιδί μ' απασχολούν και μέχρι σήμερα κάνω προσπάθειες να τους λύσω. Χωρίς τους γρίφους της δεν θα 'μουν ποιητής...». Η μουσική του εκπαίδευση ξεκινά σε ηλικία τεσσάρων ετών και περιλαμβάνει μαθήματα [πιάνου](#) από την αρμενικής καταγωγής πιανίστρια Αλτουιάν. Παράλληλα, εξασκείται στο βιολί και το ακορντεόν.

Η πρώτη εμφάνιση του Χατζιδάκι ως συνθέτη πραγματοποιείται το 1944 με τη συμμετοχή του στο έργο *Τελευταίος Ασπροκόρακας του Αλέξη Σολομού*, στο Θέατρο Τέχνης του Κάρολου Κουν. Στη σχολή του Θεάτρου Τέχνης, ο Χατζιδάκις θα παρακολουθήσει και μαθήματα υποκριτικής, αν και τελικά ο ίδιος ο Κουν θα τον αποτρέψει. Η συνεργασία του με το Θέατρο Τέχνης θα διαρκέσει περίπου δεκαπέντε χρόνια και αποφέρει μουσική για σημαντικό αριθμό έργων του σύγχρονου θεάτρου..

Το [1946](#) καταγράφεται και η πρώτη του εργασία για τον [κινηματογράφο](#), στην ταινία *Αδούλωτοι Σκλάβοι* και στα επόμενα χρόνια συνθέτει μουσική για πολλές ελληνικές ή ξένες ταινίες. Ειδικά για τη μουσική της ταινίας *Το ποτάμι* ([1959](#)) θα κερδίσει το μουσικό βραβείο του [Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης](#). Το [1950](#) θα αποτελέσει ιδρυτικό στέλεχος και καλλιτεχνικό διευθυντή του Ελληνικού Χοροδράματος της [Ραλλούς Μάνου](#), όπου παρουσιάζει τα τέσσερα μπαλέτα του, *Μαρσύας* ([1950](#)), *Έξι Λαϊκές Ζωγραφιές* ([1951](#)), *Το Καταραμένο Φίδι* ([1951](#)) και *Ερημιά* ([1958](#)).

Το [1961](#) του απονέμεται το βραβείο [Όσκαρ](#) για το τραγούδι *Τα παιδιά του Πειραιά*, από την ταινία του [Ζυλ Ντασέν](#) *Ποτέ την Κυριακή*, το οποίο συμπεριλαμβάνεται και στα δέκα εμπορικότερα τραγούδια του [20ού αιώνα](#). Ο ίδιος ο Χατζιδάκις, θεωρεί πως η ελαφρά μουσική του για τον κινηματογράφο του προσδίδει μια «ανεπιθύμητη λαϊκότητα» την οποία δεν αποδέχεται και φθάνει στο σημείο να αποκηρύξει μεγάλο μέρος της.

Σημαντικός σταθμός στο έργο του Χατζιδάκι για το θέατρο αποτελεί ακόμα η παράσταση [Οδός Ονείρων](#) ([1962](#)) σε σκηνοθεσία Αλέξη Σολομού και πρωταγωνιστή το [Αημίτη Χορν](#).

Την περίοδο [1963-1966](#) διευθύνει την «Πειραματική Ορχήστρα Αθηνών» – της οποίας είναι και ιδρυτής -- και στο σύντομο χρονικό διάστημα της λειτουργίας της δίνει 20 συναυλίες με πρώτες παρουσιάσεις δεκαπέντε έργων Ελλήνων συνθετών.

που έχει σαν αποτέλεσμα την ηχογράφιση του κύκλου τραγουδιών *Reflections* σε συνεργασία με το συγκρότημα *New York Rock and Roll Ensemble* ενώ ηχογραφεί και *Το Χαμόγελο της Τζοκόντας*, ένα από τα περισσότερο γνωστά έργα του.

Με το πέρας της στρατιωτικής δικτατορίας διορίζεται «Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής» της Λυρικής Σκηνής για το διάστημα [1975 - 1977](#) ενώ την περίοδο [1975 - 1982](#) αναλαμβάνει καθήκοντα Διευθυντή της Κρατικής Ορχήστρας καθώς και Διευθυντή του κρατικού ραδιοσταθμού Τρίτο Πρόγραμμα. Η παρουσία του στο Τρίτο Πρόγραμμα αποτελεί μέχρι σήμερα σημείο αναφοράς και ίσως την ποιοτικότερη περίοδο του ραδιοσταθμού.

Στα τέλη του [1989](#) ο Χατζιδάκις ιδρύει την «[Ορχήστρα των Χρωμάτων](#)» με σκοπό να παρουσιάσει έργα που συνήθως δεν καλύπτονται από τις συμβατικές συμφωνικές ορχήστρες. Ο ίδιος ο Χατζιδάκις διηύθυνε την [ορχήστρα](#) μέχρι το τέλος της ζωής του δίνοντας συνολικά είκοσι συναυλίες και δώδεκα ρεσιτάλ ελληνικού και διεθνούς ρεπερτορίου. Το [1991](#), σε συνεργασία με τον Δήμο Καλαμάτας διοργανώνει επίσης τους «Πρώτους Αγώνες Ελληνικού Τραγουδιού Καλαμάτας».

Πέθανε στις [15 Ιουνίου](#) του [1994](#) από οξύ πνευμονικό οίδημα και ετάφη στην [Παιανία](#).

ΙΣΑΑΚ ΜΟΥΡΟΥΖΙΔΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΝΟΣ